*Paul Csavdari*

# Greșeala lui William Miller

## Textul profeției spulberă pur și simplu teoria

William Miller (1782–1849), un predicator baptist american devenit liderul mișcării millerite, a fost figura centrală a uneia dintre cele mai mari mișcări escatologice din secolul al XIX-lea. Prin calculele sale bazate pe profețiile din Daniel 8 și 9, Miller a concluzionat că a Doua Venire a lui Hristos va avea loc în jurul anului 1843–1844. Mișcarea sa a mobilizat zeci de mii de adepți, culminând cu „Marea Dezamăgire" din 22 octombrie 1844, când așteptarea nu s-a împlinit.

Deși Miller a fost un om sincer și studios, interpretarea sa profetică conține erori grave de ordin textual, cronologic și hermeneutic. Aceste greșeli nu doar că au dus la dezamăgirea masivă a adepților săi, dar au influențat și sisteme teologice ulterioare. Articolul de față analizează exclusiv erorile lui Miller, bazându-se pe propriile sale scrieri și pe textul biblic.

## 1. Forțarea legăturii între Daniel 8 și Daniel 9

Miller a legat cele 2300 de „seri și dimineți" din Daniel 8:14 de cele 70 de săptămâni din Daniel 9:24–27. El a interpretat cuvântul ebraic hatak („hotărâte") ca însemnând „tăiate" dintr-o perioadă mai lungă, concluzionând că cele 70 de săptămâni (490 de ani) sunt extrase din cei 2300 de ani, ambele începând în același punct: 457 î.Hr. (decretul lui Artaxerxes).

Această legătură este însă absentă din textul biblic:

- Daniel 9:24 declară simplu: „Șaptezeci de săptămâni sunt hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte." Nu există nicio indicație că acestea ar fi „tăiate" dintr-o altă perioadă.
- Contextul cronologic este diferit: viziunea din Daniel 8 este din anul al 3-lea al lui Belșațar (~549 î.Hr.), iar cea din Daniel 9 din anul 1 al lui Darius (~538 î.Hr.) – o diferență de aproximativ 11 ani. Daniel se ruga explicit pentru împlinirea celor 70 de ani de captivitate profețiți de Ieremia (Daniel 9:2), nu pentru explicarea celor 2300 de seri-dimineți primiți cu un deceniu în urmă.

În propriile sale prelegeri, Miller recunoaște prezența aceluiași înger (Gabriel) ca motiv principal pentru legătură, dar aceasta este o deducție omenească, nu o afirmație scripturală explicită. Greșeala sa fundamentală aici este suprapunerea artificială a două profeții distincte.

## 2. Începutul perioadei de 2300 de ani în 457 î.Hr. – o contradicție cu secvența viziunii din Daniel 8

Miller aplica principiul „zi pentru an” (bazat pe Numeri 14:34 și Ezechiel 4:6) la cele 2300 de „seri și dimineți”, obținând 2300 de ani. El fixa începutul în 457 î.Hr., scăzând această dată din 2300 pentru a ajunge la 1843/1844.

Problema este că viziunea din Daniel 8 prezintă o ordine cronologică strictă:

- Berbecul: Medo-Persia.
- Țapul: Grecia (Alexandru cel Mare).
- Patru coarne: regatele elenistice.
- Cornul mic: apare abia după toate acestea, comițând pângărirea (v. 9–12).

Întrebarea din v. 13 se referă explicit la durata „pustiirii” (pângăririi) cauzate de cornul mic: „Până când va dăinui viziunea privind jertfa zilnică și pustiirea...?” Răspunsul acoperă întreaga viziune, dar **accentul este pe acțiunile cornului mic.**

În 457 î.Hr., Medo-Persia (berbecul) era imperiul dominant și tocmai sprijinea reconstruirea Ierusalimului și a templului. Cornul mic (identificat de Miller cu Roma) nici măcar nu exista pe scenă. Este absurd să începi „cronometrul pângăririi” cu sute de ani înainte ca pângăritorul să apară.

## 3. Miller însuși nu credea că pângărirea cornului mic acoperă toți cei 2300 de ani

În scrierile sale, Miller identifica cornul mic cu Roma în două faze:

- Roma păgână: începe în 158 î.Hr. (alianța cu Iuda Maccabeu) și durează până în 508 d.Hr. – exact 666 de ani.
- Roma papală: începe în 538 d.Hr. și durează 1260 de ani până în 1798 d.Hr.

Totalul anilor de dominație/pângărire a cornului mic: 1926 de ani.

Cei 2300 de ani reprezintă cadrul întregii viziuni, nu durata exclusivă a pângăririi. Diferența de ~374 de ani acoperă imperiile anterioare și perioada de toleranță divină. Miller credea că în 1843/1844 va veni curățirea prin foc (a Doua Venire), distrugând definitiv păcatul și puterea cornului mic.

Faptul că Miller însuși distinge între cadrul viziunii (2300 ani) și durata efectivă a pângăririi (1926 ani) arată că începutul în 457 î.Hr. nu este justificat de acțiunile cornului mic, ci de legătura forțată cu Daniel 9.

## 4. Gaura istorică din propriul sistem: anii 1798–1844

Miller vedea 1798 (capturarea papei de către Napoleon) ca împlinirea lui Daniel 8:25 – cornul mic „zdrobit fără mână omenească”. El considera aceasta o zdrobire divină permanentă, urmată de o perioadă scurtă până la distrugerea finală în 1844.

Între 1798 și 1844 rămân 46 de ani în care cornul mic nu mai deține putere dominantă. Miller explica această perioadă ca un interval de declin final, dar sistemul său lasă o „gaură" istorică: profeția „curge" fără un antagonist activ în ultima parte.

Mai mult, Miller nu anticipa nicio „vindecare" a rănii (cum va apărea ulterior în alte interpretări). El vedea zdrobirea ca ireversibilă până la Venire.

## 5. Consecințele hermeneutice ale erorilor lui Miller

Miller a aplicat un istoricism rigid, forțând simbolurile profetice să se potrivească cu o linie cronologică continuă de imperii până în timpul său. Aceasta a dus la:

- Ignorarea contextului istoric imediat al lui Daniel (perioada elenistică).
- Suprapunerea artificială a profețiilor.
- O așteptare escatologică fixată pe o dată precisă, contrar avertismentului lui Hristos: „Despre ziua aceea și despre ceasul acela nu știe nimeni" (Matei 24:36).

## 6. Influența filosofică asupra metodei hermeneutice a lui Miller

Erorile lui Miller nu sunt izolate – ele decurg dintr-o abordare hermeneutică influențată de filosofia rațională. În tinerețe, Miller a fost deist activ, citind autori ca Voltaire, David Hume și Thomas Paine, care puneau rațiunea umană deasupra revelației.

Chiar după convertire, a păstrat o metodă sistematic-deductivă: Biblia trebuie să fie logică, fără contradicții aparente, un „system of revealed truths so clearly given". Expresia sa „feast of reason" și regulile de interpretare (armonizare rațională, claritate absolută) reflectă Scottish Common Sense Philosophy – curent dominant în America sec. XIX.

Această filosofie l-a indus în eroare (conștient sau inconștient): a forțat textul să se potrivească cu logica umană, creând legături artificiale (Daniel 8–9) și calcule cronologice. În loc să lase textul să vorbească în contextul său, l-a „armonizat" deductiv – exact capcana raționalismului.

## Concluzie

William Miller a fost un om devotat și studios, dar interpretarea sa profetică conține erori grave: legături textuale forțate, contradicții cronologice interne, ignorarea secvenței viziunii din Daniel 8 și o hermeneutică dominată de raționalismul filosofic moștenit din perioada sa deistă și din Scottish Common Sense Philosophy.

Marea Dezamăgire din 1844 nu a fost un accident – a fost consecința logică a unui sistem construit pe presupuneri deduse și pe nevoia de a face textul „rațional perfect", nu pe textul biblic în contextul său clar și neforțat. Filosofia raționalistă – conștient sau inconștient – a fost factorul care l-a indus în eroare, transformând revelația divină într-un exercițiu deductiv uman.